

Langelinie og Kastellet, saa kan jeg forfiktre det ærede Medlem om, at man ikke vilde blive færdig i 20 Aar. Dersom man vil tage Langelinie fra Kjøbenhavnerne og Kastellet fra Militæretaten, saa er dette en Opgave, som der skal stærke Hænder til at løfte. Skal Kastellet engang falde — hvad det ogsaa efter min Mening engang vil komme til — saa skal det tages fra den anden Side, nemlig nordfra. Lager man det nordfra, saa falder det af sig selv, fordi det da kommer til at ligge mellem Lødboden og den nye Frihavn. Saa er Kastellet færdigt, men dersom man vil gaa direkte løs paa Kastellet, saa vil det kunne afflaa mange Beleiringer. Ganske vist er der en anden Sag, som staar i den allernærmeste Forbindelse med denne Sag — hvad ogsaa det ærede Medlem bemærkede — nemlig Udvidelsen af Kjøbenhavns Havn, men i den Henseende nærer jeg for mit Vedkommende ingen Tvivl. Kjøbenhavns Havns Administration er i gode Hænder. Der har her i en Række af Aar vist sig at være en saadan Omsigt tilstede, som man kun finder paa faae Punkter i vor Administration, en Enlidhed, en Dygtighed og en Udholdenhed, som har vidst at gennemføre sine Planer til Trods for megen Modstand. Hvoři dette nu ligger, skal jeg ikke med Bestemthed kunne sige, men jeg tror, at en af Grundene dertil er den, at Kjøbenhavns Havn — formodentlig ved en ren Forglemmelse fra Administrationens og Rigsdagens Side — er kommen til at staa som et lille Stykke absolutistisk regjeret Stat. Der er nemlig Ingen, som har noget egentligt Herredømme over Kjøbenhavns Havn. Magistraten har ganske vist en konsultativ Ret til Alt, hvad der vedkommer Havnvesenet, og den lovgivende Magt har ogsaa nogen Indflydelse derpaa, nemlig forsaavidt som vi her skulle bevilge Accisen, men Kjøbenhavns Havn er saa heldigt faldet, at den kan undvære Accisen. Den bryder sig i Grunden ikke om den. Den tager Accisen med, naar den kan faae den, men jeg føler mig overbevist om, at selv om Kjøbenhavns Havn ikke kunde faae Accisen bevilget paany, vilde den dog gaa frem i sine Planer uden Hensyn dertil. (Afbrydelse.) Ja, i dette Stykke, jeg vil ikke sige i Almindelighed. Kjøbenhavns Havn bliver nemlig ganske fortrinlig administreret. Den har en særlig Væstelse, som ganske vist formielt staar under Indenrigsministeren, men han pleier ikke at lægge den Hindringer i veien. Altsaa, med Hensyn til Udvidelsen af Kjøbenhavns Havn imod Nord ud for Blindesinstituttet, hvor man tænker sig at ville lægge den nye Frihavn, vil der virkelig Intet være til Hinder. Derimod vil man formodentlig komme til ganske andre Vanskeligheder, naar man begynder at tale om Militæretaten, thi vi have jo saa ofte set, at naar man

vil bryde Skydelinien for Militæretaten, saa er det først, at Modstanden begynder. Dette faae vi under den Sag, som ærede Medlemmer vistnok ville erindre, at vi havde for angaaende den forrige Krigsministers saakaldte Fort. Der blev jo dengang fra forskellige Sider lagt overordentlig store Hindringer i veien for Havnens Udvidelse mod Nord. Jeg tror inuiddertid, at man som til et foreløbigt Resultat, hvorefter en af Følgerne blandt Andet var den meget heldige, som jeg tilregner mig en Del af Gæren for at have sat igjennem, nemlig at den undersøiste Dømming, som man vilde lægge paa 24 Fods Vand i militært Diemed, blev standset og kun blev lagt paa 18 Fod, og Militæretaten gav tilmed den beroligende Forsikring, at det ikke vilde koste Meget at tage Stenene op igjen. Jeg tror altsaa, at Vanskeligheden vil komme deraf, og ikke fra Kjøbenhavns Havn. Jeg giver det ærede Medlem fra Odense (Salbe-Hansen) Ret i, at Staten uden at risikere Synderligt kan gaa til de store finantzielle Udlæg — jeg vil ikke kalde dem Ofre —, som ville være nødvendige, isald vi skulle have en Frihavn. Det er nemlig det, der efter min Mening interesserer mest; Frilagerinstitutionens Udvidelse er Noget, der ikke har saa overordentlig stor Betydning. Nei, Frihavns spørgsmaalet er det, der interesserer Kjøbenhavn mest og ogsaa interesserer hele Landet, og derfor tror jeg, at man kan rette en Behreidelse imod Regjeringen for, at den ikke har taget begge Sager i sin Haand paa engang. Jeg kan ikke se, hvor Vanskelighederne ere tilstede for at fremkomme med Forslaget i sin Helhed paa engang, thi det siges jo i Motiverne, at der fra Indenrigsministeriets og Havnvesenets Side Intet er i veien. Hvorfor vil man altsaa ikke allerede nu skride til Udarbejdelsen af Planen til Frihavnen, der, som sagt, har den egentlige store Interesse? Jeg tror, at dette er en Behreidelse, man med Føie kan rette mod Ministeriet, om end det naturligtvis er muligt, at Ministeriet har andre Grunde end dem, man kan se i Motiverne; men dem kan man jo ikke tage Hensyn til paa dette Tidspunkt. Hvad Enkelthederne i Lovforslaget angaar, maa jeg tilstaa, at jeg har opfattet dem noget anderledes end det ærede Medlem fra Leire (Holstein). Det ærede Medlem mente, at § 3 kunde forstås saaledes, at naar man gav denne Lov, vilde Regjeringen være bemyndiget til strax at skride til Anlægget af Frilageret ved Lødbodpladsen, til at kjøbe Grunde o. s. v. uden at spørge Rigsdagen derom. (Holstein: Det er ikke rigtigt!). Saa har jeg opfattet det ærede Medlem feil. Det forekom mig bestemt, at det ærede Medlem sagde, at naar man gav Regjeringen den Bemyndigelse, som her kræves, saa havde man affaaet sig fra al Myndighed til ad Lovgivningsveien at ordne det senere Forbødne.